

Закупівля продуктів харчування за спрощеною закупівлею: проводимо разом!

Будь-який харчовий продукт як предмет закупівлі відноситься до товарів. Закупівля харчових продуктів у випадках, коли вартість предмета закупівлі є меншою за 200 тис. грн для «звичайних» замовників та 1 млн грн для замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, регламентована [Законом України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон), відповідними підзаконними нормативно-правовими актами, а також в обов'язковому порядку з суворим дотриманням вимог законодавства про якість та безпеку харчових продуктів.

Prozorro Market як альтернатива спрощеним закупівлям

Відповідно до пункту 7 частини 7 статті 3 Закону спрощена закупівля не проводиться, якщо закупівля товарів здійснюється з використанням електронного каталогу.

Таким чином, у разі наявності потреби в закупівлі харчових продуктів, яка, враховуючи вартісні межі, має бути проведена шляхом застосування спрощеної закупівлі, замовник може вибирати між проведенням спрощеної закупівлі та застосуванням електронного каталогу.

Відповідно до пункту 8 частини 1 статті 1 Закону **електронний каталог** — систематизована база актуальних пропозицій, що формується та супроводжується централізованою закупівельною організацією в електронній системі закупівель та використовується замовником з метою відбору постачальника товару (товарів), вартість якого (яких) є меншою за вартість, що встановлена у пунктах 1-3 частини 1 статті 3 Закону.

Структуру, механізм формування та використання електронного каталогу в електронній системі закупівель визначено Порядком формування та використання електронного каталогу (далі — Порядок), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № [822 від 14.09.2020](#).

Відповідно до пункту 53 Порядку в разі здійснення закупівель товарів, вартість яких не перевищує 50 тис. грн, замовник здійснює відбір постачальника шляхом формування замовлення в електронному каталозі з дотриманням принципів здійснення закупівель, визначених статтею 5 Закону. Для вас розроблено [алгоритм здійснення закупівель через електронний каталог \(Prozorro Market\) до 50 тис. грн.](#)

Відповідно до пункту 56 Порядку у разі здійснення закупівлі товару, вартість якого дорівнює або перевищує 50 тис. грн та є меншою, ніж 200 тис. грн, для замовників, визначених пунктами 1-3 частини 1 статті 2 Закону, та меншою, ніж 1 млн грн для

замовників, визначених пунктом 4 частини 1 статті 2 Закону, замовник здійснює відбір постачальника шляхом запиту ціни пропозицій постачальників. Корисним буде [алгоритм проведення закупівель через ProZorro Market від 50 тис. грн.](#)

Докорінною відмінністю між проведенням спрощеної закупівлі та використанням електронного каталогу є те, що в останньому випадку замовник звільнений від необхідності проводити кваліфікацію учасників, оскільки ця функція покладається на централізовану закупівельну організацію, яка формує та супроводжує електронний каталог.

Відповідно до пункту 16 Порядку адміністратор здійснює формування та супроводження електронного каталогу шляхом створення в ньому **категорій** та **профілів** товару, а також організовує та проводить відбір учасників до електронного каталогу. Відповідно до пункту 2 Порядку:

категорія товару — сукупність профілів товару, що формується адміністратором в електронному каталозі за показниками **третьої - восьмої цифр** у межах одного розділу основного словника національного класифікатора України ДК 021:2015 «Єдиний закупівельний словник», затвердженого в установленому порядку (далі — Єдиний закупівельний словник);

профіль товару — сукупність характеристик товару в межах визначеної адміністратором категорії товару, яким може відповідати один або кілька товарів.

Так, приміром, в електронному каталозі, доступному на електронних майданчиках через вкладку PROZORRO MARKET, у межах категорії **Молоко та вершки (15510000-6)**, визначеної за показником четвертої цифри словника національного класифікатора України ДК 021:2015 «Єдиний закупівельний словник», наявні профілі: **молоко згущене, молоко коров'яче, молоко сухе, вершки згущені, вершки.**

Закупівля харчових продуктів шляхом проведення спрощеної закупівлі

У разі здійснення закупівлі харчових продуктів шляхом проведення спрощеної закупівлі мають бути враховані такі особливості:

спрощена закупівля не передбачає встановлення кваліфікаційних критеріїв відповідно до статті 16 Закону, а також підстав для відмови в участі в закупівлі, передбачених статтею 17 Закону. Водночас частина 3 статті 14 Закону не містить обов'язкової вимоги щодо зазначення в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі вимог до учасників, проте останнім абзацом тієї ж частини зазначено, що в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі може зазначатися інша інформація (крім прямо передбаченої даною нормою).

перелік та кількість вимог до учасника спрощеної закупівлі Законом не встановлено, тому покладено на розсуд замовника, виходячи з кожної конкретної закупівлі, враховуючи насамперед характеристики предмета закупівлі. При цьому замовнику слід не забувати й принципи публічних закупівель, що закріплені в статті 5 Закону.

замовнику варто вимагати підтвердження учасниками їх відповідності вимогам, які висуваються законом до операторів ринку харчових продуктів з відповідним документальним підтвердженням, оскільки відповідно до пункту 55 частини 1 статті 1 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі — Закон про безпеку харчових продуктів) оператор ринку харчових продуктів — суб'єкт господарювання, який провадить діяльність з метою або без мети отримання прибутку та в управлінні якого перебувають потужності, на яких здійснюється первинне виробництво, виробництво, реалізація та / або обіг харчових продуктів.

підтвердженням отримання учасником, як оператором ринку, харчових продуктів може бути надання ним експлуатаційного дозволу на наявні в нього потужності або, якщо законодавством наявність такого експлуатаційного дозволу не передбачена, вимога підтвердження таким учасником проведення державної реєстрації потужностей відповідно до частини 1 статті 25 Закону про безпеку харчових продуктів, яким визначено, що державній реєстрації підлягають потужності з виробництва та / або обігу харчових продуктів, на які не вимагається отримання експлуатаційного дозволу.

Крім того, відповідно до пункту 81 частини 1 статті 1, пункту 2 частини 2 статті 20 Закону про безпеку харчових продуктів оператор ринку зобов'язаний розробляти, вводити в дію та застосовувати постійно діючі процедури, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР), яка ідентифікує, оцінює і контролює небезпечні фактори, що є визначальними для безпечності харчових продуктів. Більше щодо такого контролю читайте на порталі RADNUK.COM.UA в статті **[«Аргументи на користь безпечності: чому впровадження системи НАССР є обов'язковим для всіх операторів ринку харчової продукції в Україні»](#)**.

Водночас, відповідно до частини 7 статті 21 Закону про безпеку харчових продуктів, сертифікація постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках, не є обов'язковою.

Слід також зазначити про суттєву особливість вимог до предмета закупівлі під час застосування спрощеної закупівлі, яка є дуже важливою при закупівлі харчових продуктів та полягає в тому, що у вимогах до предмета закупівлі, що містять посилання на конкретну торговельну марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі,

джерело його походження або виробника, замовник **може** вказати, які аналоги та / або еквіваленти приймаються у пропозиціях учасників (абзац 2 частини 4 статті 14 Закону).

Така законодавча норма дозволяє замовнику відхиляти пропозиції, якщо вказані в них торговельна марка чи фірма, патент, конструкція або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробник не відповідають вказаним у спрощеній закупівлі.

Для наочності наведемо **приклад технічної специфікації до оголошення про проведення спрощеної закупівлі (Стерилізоване молоко)**, яку ви маєте нагоду скачати та використовувати у власній діяльності.

Висновки

Під час проведення спрощеної закупівлі харчових продуктів, на відміну від процедури відкритих торгів, замовником може бути зазначена конкретна торговельна марка або виробник такого продукту, при цьому питання прийняття / неприйняття аналогів визначеним торговельній марці або виробникові вирішується виключно самим замовником під час оголошення спрощеної закупівлі.

У матеріалі ми розглянули основні особливості проведення спрощених закупівель харчових продуктів, враховуючи специфіку, передбачену законодавством про безпечність та якість харчових продуктів, та сподіваємося, що отримана інформація стане в пригоді та допоможе уникнути порушень та досягти максимальної ефективності та економії.

До вашої уваги на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) вже доступні такі статті:

«**Алгоритм проведення спрощеної закупівлі з 26.06.2021**»;

«**Усі можливі протоколи у спрощеній закупівлі в одному місці**».

Додатково пропонуємо переглянути вебінар на тему: «Спрощена закупівля як новий спосіб придбання товарів, робіт та послуг»